

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های vip کنکور
آگادمی کنکور در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک **هفته ای**
رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ **عدد ۱**
را ارسال کنید.

۱. اگر بگوییم «خداى متعال، ما را مسئول سرنوشت خودمان قرار داد» و «بیهودگی در نظام آفرینش جایگاهی ندارد» به ترتیب پیام کدام آیه را ترسیم نموده‌ایم؟ (باتغییر)

- ۱ «أنا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» - «و ما خلقنا السّماوات و الارض و ما بینهما لاعین»
 ۲ «و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها» - «و ما خلقنا السّماوات و الارض و ما بینهما لاعین»
 ۳ «أنا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» - «ما خلقناهما الا بالحق»
 ۴ «و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها» - «ما خلقناهما الا بالحق»

۲. کدام مورد، از راه‌های معمول فریب شیطان نمی‌باشد؟

- ۱ ایجاد کینه و دشمنی میان مردم
 ۲ سرگرم کردن به آرزوهای سراب‌گونه دنیایی
 ۳ زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا
 ۴ غافل کردن از خدا و یاد او

۳. «اجتناب از شقاوت»، «گریز از نادانی و جهل» و «پرهیز از گناه و زشتی» که از اهداف اعطای عوامل رشد و کمال است، به ترتیب با بهره‌گیری از کدام یک میسر می‌گردد؟

- ۱ عقل - اختیار - سرشت خدا آشنا
 ۲ عقل - اختیار - عقل - گرایش به خیر و نیکی
 ۳ عقل - سرشت خدا آشنا
 ۴ اختیار - اختیار - گرایش به خیر و نیکی

۴. آن مرتبه از «نفس» که به دلیل عظمت و جایگاهش، مورد سوگند باری تعالی قرار گرفته است، نفس ..... است که ظهور و بروزش به هنگام ..... است و مسبب آن، ..... می‌باشد که از توجه در آیه شریفه ..... مفهوم می‌گردد. (با تغیر)

- ۱ لؤامة - آلودگی به گناهان - گرایش انسان به نیکی‌ها - و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها
 ۲ مطمئنه - آلودگی به گناهان - فطرت خدا آشنای انسان - و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها
 ۳ لؤامة - ترک مستحبات و عمل به مکروهات - فطرت خدا آشنای انسان - و لا اقسام بالنفس اللؤامة
 ۴ مطمئنه - ترک مستحبات و عمل به مکروهات - گرایش انسان به نیکی‌ها - و لا اقسام بالنفس اللؤامة

۵. اگر بخواهیم سرمایه اختیار را با توجه به آیه «إنا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» مورد تأمل قرار دهیم، کدام مفهوم مدد رسان ما می‌باشد؟

- ۱ سرمایه‌ای است که قدرت تشخیص را در برابر خوب و بد به انسان اعطا می‌کند.
 ۲ این سرمایه سبب می‌شود که تنها عامل مؤثر در سرنوشت آدمی، تصمیمات خود او باشد.
 ۳ وجود چنین عاملی مستلزم این است که خداوند راه رستگاری و شقاوت را به ما نشان دهد.
 ۴ این سرمایه به انسان مجوز هرگونه انتخابی را در مسیر زندگی اعطا می‌کند.

۶. عامل مؤثر در اثر گذاری وسوسه‌های شیطان چیست و وی کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، چگونه فریب می‌دهد؟

- ۱ هوس‌ها و نفس امّارة خود انسان - آراستن و زیبا نشان دادن دنیا
 ۲ برتری‌پنداری و سوگند مؤگد وی - آراستن و زیبا نشان دادن دنیا
 ۳ هوس‌ها و نفس امّارة خود انسان - سرگرم کردن انسان‌ها به آرزوهای طولانی
 ۴ برتری‌پنداری و سوگند مؤگد وی - سرگرم کردن انسان‌ها به آرزوهای طولانی

۷. کدام آیه / آیات بیانگر مسبب واکنش انسان نسبت به کژی و گناه است و توانایی اجتناب از شقاوت، در گرو برخورداری از سرمایه مطرح شده در کدام آیه شریفه است؟

- ۱ و نفس و ما سواها - فالهمها فجورها و تقواها
 ۲ و لا اقسام بالنفس اللؤامة - فالهمها فجورها و تقواها
 ۳ و نفس و ما سواها - انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً
 ۴ و لا اقسام بالنفس اللؤامة - انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً

۸. کدام یک از برداشت‌های زیر از عبارت قرآنی «إما شاکراً و إما کفوراً» قابل استنتاج نیست؟

- ۱ انتخاب راه غلط در زندگی، کفر نعمت هدایت است.
 ۲ انسان مسئول سرنوشت خویش است.
 ۳ انسان می‌تواند با اختیار خود راه درست و غلط را تشخیص دهد.
 ۴ انسان گناهکار باید مجازات خطای اختیاری خود را بپذیرد.

۹. با توجه به آیه شریفه: «أَنَا هَدِينَا السَّبِيلُ...» سرمایه‌ای را که خداوند به انسان نشان داده، کدام مورد است؟

- ۱) به ما قوه و نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط، تشخیص دهیم.
- ۲) خداوند راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.
- ۳) آنچه در آسمان‌ها و زمین است، برای ما آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود ما قرار داده است.
- ۴) ما را صاحب اراده و اختیار آفریده و مسئول سرنوشت خویش قرار داده تا خود راه انتخاب کنیم.

۱۰. انسان‌هایی که از سر غفلت مرتکب گناه می‌شوند و خداوند را در پس پرده خلقت نمی‌بینند، به چه مشکلی مبتلا شده‌اند؟

- ۱) آن‌ها فطرت خود را از دست داده‌اند و فطرت غیرالهی جای آن را گرفته است.
- ۲) آن‌ها از آیه شریفه «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا، بهره‌مند نیستند.
- ۳) آن‌ها دچار غفلت شده‌اند و اگر به خود بازگردند، دوباره خدا را در کنار خود خواهند دید.
- ۴) این افراد فاقد سرمایه «انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» هستند.

۱۱. بنابر آیه ۲۵ سوره مبارکه محمد (ص) «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند» شیطان آنان را به چه سرانجامی گرفتار می‌کند؟

- ۱) اعمال زشت‌شان را در نظرشان زینت داده‌بود و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.
- ۲) دنیا را در نظرشان زینت داده‌بود و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.
- ۳) دنیا را در نظرشان زینت داده و آنان را از پیروی عقل بازداشته است.
- ۴) اعمال زشت‌شان را در نظرشان زینت داده‌بود و آنان را از پیروی عقل بازداشته است.

۱۲. ابزار تشخیص انسان در مسیر هدایت، چه عاملی است و کدام آیه شریفه مبین وجود اختیار در انسان می‌باشد؟

- ۱) عقل - «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
- ۲) گرایش به خیر و نیکی - «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
- ۳) عقل - «و نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»
- ۴) گرایش به خیر و نیکی - «و نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»

۱۳. عکس‌العمل نشان دادن انسان در مقابل گناه و زشتی معلول چیست؟ کدام آیه شریفه بیانگر این علت است؟

- ۱) وجدان اخلاقی و نفس ملامت‌گر - «وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ»
- ۲) وجدان اخلاقی و نفس ملامت‌گر - «و نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»
- ۳) گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - «و نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»
- ۴) گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - «وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ»

۱۴. عبارت: «مانعت از خوشی‌های زودگذر»، «امدادرسانی در پیمودن راه حق» و «الهام بدکاری و تقوا»، به ترتیب ناظر بر کدام یک از سرمایه‌های وجودی انسان و نعمت‌های خدادادی است؟

- ۱) عقل - پیامبران و پیشوایان - گرایش به خیر و نیکی
- ۲) عقل - پیامبران و پیشوایان - اختیار و اراده
- ۳) وجدان - عقل - اختیار و اراده
- ۴) وجدان - عقل - گرایش به خیر و نیکی

۱۵. هر یک از ویژگی‌های «دوری کردن از راه شقاوت» و «بیزاری از شقاوت»، به ترتیب مربوط به کدام یک از آیات زیر است؟

- ۱) «أَنَا هَدِينَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»
- ۲) «أَنَا هَدِينَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - «أَنَا هَدِينَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
- ۳) «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» - «أَنَا هَدِينَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
- ۴) «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» - «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»

۱۶. مرتبه‌ای از «نفس» که به دلیل عظمت و جایگاهش مورد سوگند باری تعالی قرار گرفته، کدام است و زمان ظهور و بروز آن چه زمانی می‌باشد و کدام آیه شریفه، به مسبب آن اشاره دارد؟

- ۱) لوامة - قبل از ارتکاب به گناهان - «و لا اقسَمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ»
- ۲) نفس سرزنشگر - قبل از ارتکاب به گناهان - «و نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»
- ۳) نفس سرزنشگر - هنگام آلودگی به گناهان - «و لا اقسَمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ»
- ۴) لوامة - هنگام آلودگی به گناهان - «و نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»

۱۷. « وجدان اخلاقی » و « قوه اراده و اختیار » دو سرمایه الهی در وجود انسان هستند. که آیه ..... و ..... به ترتیب مؤید این مطلب است.

- ۱ «لا اقسام بالأنفس اللوامة» — «فالمهما فجورها و تقواها»
 ۲ «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها» — «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»
 ۳ «فالمهما فجورها و تقواها» — «لا اقسام بالأنفس اللوامة»
 ۴ «لا اقسام بالأنفس اللوامة» — «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»

۱۸. با توجه به آیه شریفه: «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً» کدام مفهوم مستفاد نمی گردد؟

- ۱ انسان موجودی است انتخابگر که باید سرنوشت نهایی خود را خودش رقم بزند.
 ۲ پروردگار تو را صاحب اراده و آزاد آفرید و مسئول سرنوشت خود قرار داد.
 ۳ خداوند انسان را در راه حق قرار داد تا او سپاسگزار باشد و ناسپاسی نکند.
 ۴ خداوند از انسان خواسته است با انتخاب خود یکی از دو راه سعادت یا شقاوت را اختیار کند.

۱۹. در روز قیامت شیطان خطاب به انسان‌هایی که او را مقصر شمرده‌اند چه می گوید و این موضوع مهر تأییدی بر کدام آیه شریفه می باشد؟

- ۱ من بر شما تسلطی نداشتم — «إنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»
 ۲ خداوند، خیر و شر به شما نشان داده بود — «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»
 ۳ خداوند، خیر و شر به شما نشان داده بود — «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها»
 ۴ من بر شما تسلطی نداشتم — «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها»

۲۰. دوست داشتن صداقت، عزت نفس و عدالت، نشانی است بر ..... که پیام آیه شریفه ..... حکایت گر آن است.

- ۱ قدرت اختیار و انتخاب — «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»
 ۲ قدرت اختیار و انتخاب — «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها»
 ۳ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها — «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»
 ۴ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها — «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها»

۲۱. اصطلاحات «عامل درونی بازدارنده از عقل و وجدان» و «شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن» مرتبط با کدام یک از عوامل رشد است؟

- ۱ نفس اماره - گرایش به خیر و نیکی
 ۲ گرایش به خیر و نیکی - فطرت خدا آشنا و خداگرا
 ۳ نفس اماره - فطرت خدا آشنا و خداگرا
 ۴ گرایش به خیر و نیکی - گرایش به خیر و نیکی

۲۲. اگر بگوییم: «خدای متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در ما قرارداد تا به خیر و نیکی روی آوریم و از گناه و زشتی پرهیزیم و از این روست که همه‌ی ما فضایی چون صداقت، کرامت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم و اگر به یکی از گناهان آلوده شویم خود را سرزنش می‌کنیم و در اندیشه جبران برمی‌آییم» به ترتیب پیام کدام آیات را مد نظر قرار داده ایم؟

- ۱ «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً» — «لا اقسام بالأنفس اللوامة»
 ۲ «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها» — «لا اقسام بالأنفس اللوامة»
 ۳ «لا اقسام بالأنفس اللوامة» — «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها»
 ۴ «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها» — «أنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»

۲۳. اگر بگوییم خداوند آدمی را مسئول سرنوشت خویش قرار داده است، به کدامیک از سرمایه‌های رشد اشاره کرده‌ایم و پیام کدام آیه گویای آن است؟

- ۱ قدرت اختیار - «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها»
 ۲ قدرت اختیار - «إنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»
 ۳ وجدان - «و نفس و ما سواها فالمهما فجورها و تقواها»
 ۴ وجدان - «إنا هدىناه السبيل إما شاكراً و إما كفوراً»

۲۴. با تدبیر در آیات قرآن چند مورد از راه‌های زیر، حیل‌های شیطانی است؟

- بازدارندگی از یاد خدا
- زیبا جلوه دادن دنیا
- مزین نمودن گناه در نظر گناهکاران
- آمال طولانی

۱ مورد (۴)

۲ مورد (۳)

۳ مورد (۲)

۴ مورد (۱)

۲۵. کدام گزینه تعریف درست‌تری از «خودشناسی» تبیین می‌کند؟

- ۱) شناخت جایگاه انسان در نظام هستی و نحوه گرامی داشتن انسان
- ۲) شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خدا و راه‌های مقابله با آنها
- ۳) شناخت سرمایه‌ها و توانایی‌هایی که خداوند به او عطا کرده و چگونگی بکارگیری آنها
- ۴) شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خدا و نحوه مقابله یا دوری از آنها

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۱ • از آیه شریفه ۳، سوره انسان: «أَنَا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»، مفهوم «اختیار و انتخاب آدمی» دریافت می گردد. قدرت اختیار و انتخاب:

(۱) خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد.

(۲) سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

• در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد، زیرا خالق آنها خدایی حکیم است؛ یعنی خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی دهد. قرآن کریم در این باره می فرماید: «و ما خلقتنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ».

۲. گزینه ۳ پاسخ به این سوال مستلزم دقت فراوان در گزینه ۳ است، به طوری که همه موارد از راه های فریب شیطان است ولی در گزینه ۳ آنچه را که شیطان فریب می دهد «زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه» است نه دنیا.

۳. گزینه ۲ سرمایه های انسان:

(الف) عقل: با بهره گیری از آن از جهل و نادانی دور می شویم.

(ب) اختیار: تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

(ج) گرایش به خیر و نیکی و پرهیز از گناه و زشتی

۴. گزینه ۱ گرایش انسان به نیکی ها و زیبایی ها سبب شده (مسبب) که در مقابل گناه و زشتی عکس العمل نشان دهد و آن گاه که به گناه آلوده شد (هنگام ظهور و بروز)، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران برآید. قرآن کریم عامل درونی این حالت را نفس لوامه، یعنی نفس سرزنشگر نامیده و بدان سوگند خورده است. آیه «و نفس ما سواها فالهمها فجورها و تقواها: سوگند به نفس و آنکه سامانش بخشید؛ آن گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد) بیانگر گرایش انسان به نیکی ها و زیبایی ها می باشد.

۵. گزینه ۳ خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد، سپس راه رستگاری و شقاوت را به ما نشان داد تا راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم، رد سایر گزینه ها:

اولاً این که قدرت تشخیص با سرمایه عقل ممکن می شود (رد گزینه ۱) و ثانیاً این که در سرنوشت انسان بسیاری از مسائل دخیل است، اگر چه مهم ترین آن اختیار خود انسان می باشد (رد گزینه ۲) و بالاخره این که اختیار داشتن انسان، او را به انجام هر کاری مجاز نمی کند، بلکه توان آن را در او ایجاد می نماید. (رد گزینه ۴)

۶. گزینه ۳ الف) کار شیطان وسوسه کردن و فریب دادن است و جز این، راه نفوذ دیگری در ما ندارد. این خود ما هستیم که به او اجازه وسوسه می دهیم یا راه فریب را بر او می بندیم. اینجاست که عامل مؤثر در اثر گذاری وسوسه های شیطان، هوس ها و نفس امّاره خود انسان است.

(ب) مطابق آیه ۲۵ محمد(ص): «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.»

۷. گزینه ۳ گرایش انسان به نیکی ها و زیبایی ها سبب می شود (علت = مسبب) که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد که آیه «و نفس ما سواها» بیانگر آن است و دوری از شقاوت، در پرتو نیرویی به نام اراده و اختیار محقق می شود که آیه «أَنَا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» مؤید آن است.

۸. گزینه ۳ تشخیص راه درست و غلط کار عقل است نه اختیار.

۹. گزینه ۴ با توجه به آیه شریفه: «أَنَا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»، خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد. سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

۱۰. گزینه ۳ دقت کنید که گزینه ۲ و گزینه ۴ ویژگی های ذاتی انسان ها هستند و برای همه مشترک اند، هم چنین فطرتی که در گزینه ۱ به آن اشاره شده است، از بین رفتنی نیست. گاهی غفلت ها سبب دوری ما از او (خداوند) و فراموشی یاد او می شود، ولی باز به خود بازمی گردیم، او را در کنار خود می یابیم.

۱۱. گزینه ۱ «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.» (تدبر)

۱۲. گزینه ۱ عقل، ابزار تشخیص انسان برای انتخاب هایش در مسیر کمال است و این انتخاب از اختیار ناشی می شود که در آیه «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ...» مطرح شده است.

۱۳. گزینه ۳ زیرا گرایش به نیکی ها و زیبایی ها سبب می شود که انسان در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد. آیه «و نفس ما سواها فالهمها فجورها و تقواها» به این مطلب اشاره دارد و آیه شریفه «وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ» به عامل درونی (یعنی نفس لوامه) اشاره دارد که در اندیشه جبران برمی آید.

۱۴. گزینه ۱ ■ عقل با دوراندیشی اش، انسان را از خوشی های زودگذر منع می کند.

■ خداوند، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند.

■ آیه شریفه: «و نفس ما سواها فالهمها فجورها و تقواها؛ سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد»، بیانگر «گرایش انسان به خیر و نیکی» است.

۱۵. گزینه ۱ اختیار ← دوری کردن از راه شقاوت «أنا هدیناه ...»

روی آوردن به نیکی ها و بیزاری از بدی ها ← بیزاری از شقاوت «و نفس ...»

۱۶. گزینه ۴ قسمت اول هر چهار گزینه درست است و به علت عظمت نفس لوامه (سرزنشگر)، خداوند به آن قسم خورده و زمان ظهورش به هنگام ارتکاب گناه می باشد و مسبب آن، گرایش به نیکی ها و زیبایی ها است که از آیه شریفه: «و نفس ما سواها فالهمها فجورها و تقواها» برداشت می شود.

توجه: دانش آموزان عزیز که گزینه ۳ را انتخاب کرده اند به کلمه «مسبب» در صورت سؤال توجه ننموده اند.

۱۷. گزینه ۴ ■ از دقت در آیه شریفه ۲ قیامت: «لَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ؛ و سوگند به نفس ملامت کننده»، این عامل درونی یعنی نفس لوامه (یعنی نفس سرزنشگر) مفهوم می گردد که همان وجدان اخلاقی است.

■ و اما از دقت در آیه شریفه: «أنا هدیناه السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» مفهوم اراده و اختیار آدمی در حیات دنیوی مفهوم می گردد.

۱۸. گزینه ۳ خداوند انسان را در راه حق قرار نداد بلکه راه را به او نشان داد تا خود یا سپاسگزار باشد و یا ناسپاس .

۱۹. گزینه ۱ عبارت موجود در این گزینه به اختیار اشاره دارد که در آن آیه آمده است.

۲۰. گزینه ۴ از دقت در آیه شریفه «و نفس ما سواها فالهمها فجورها و تقواها»:

{ الف) شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن را در ما قرار داد، تا به خیر و نیکی روی آوریم.
(۲) شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در ما قرار داد، تا از گناه و زشتی پرهیزیم .

(ب) از این روست که همه ما { ۱ } فضائلی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم.
{ ۲ } و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم.

۲۱. گزینه ۱ ■ نفس اماره: عامل درونی انسان‌ها را (۱) برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند. (۲) و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد.
■ خدای متعال: شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد، تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم.

۲۲. گزینه ۲ از دقت در آیات شریفه ۷ و ۸ سوره شمس:

«و نفس و ما سواها»: سوگند به نفس و آنکه سامانش بخشید.

«فالمها فجورها و تقواها»: آنگاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.

(۱) شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن را در ما قرار داد تا به خیر و نیکی رو آوریم.

(۲) شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در ما قرار داد، تا از گناه و زشتی بپرهیزیم.

(۳) از این روست که همه ما { ۱ } فضائلی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم.

{ ۲ } و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم.

{ ۱ } که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد.

(ب) گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود { ۱ } خود را سرزنش و ملامت کند.

{ ۲ } و آنگاه که به گناه آلوده شد { ۲ } و در اندیشه جبران آن برآید.

(ج) قرآن کریم عامل درونی این حالت را "نفس لوّامه"، یعنی نفس سرزنشگر، نامیده و به آن سوگند خورده است. [آیه ۲، قیامت]: «و لا اقسم بالذّٰنفس اللّٰوامة : سوگند به نفس ملامت کننده،

۲۳. گزینه ۲ این که خداوند انسان را مسئول سرنوشت خویش قرار داده است، یعنی قدرت اختیار که با آیه شریفه «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» ارتباط معنایی دارد.

۲۴. گزینه ۲ همه موارد در جز «زیبا جلوه‌دادن دنیا، از راه‌های فریب و حيله‌های شیطانی است.

بررسی مورد نادرست: زیبا جلوه‌دادن گناه گناهکاران از حيله‌ها و فریب شیطانی است، نه زیبا جلوه‌دادن دنیا!!!

۲۵. گزینه ۳ شناخت انسان (خودشناسی) یعنی شناخت سرمایه‌ها و توانایی‌هایی که خداوند به او عطا کرده و چگونگی بکارگیری آنها و شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خدا و نحوه مقابله یا دوری از آنها.

پاسخنامه کلیدی

۱ . ۱	۵ . ۳	۹ . ۴	۱۳ . ۳	۱۷ . ۴	۲۱ . ۱	۲۵ . ۳
۲ . ۳	۶ . ۳	۱۰ . ۳	۱۴ . ۱	۱۸ . ۳	۲۲ . ۲	
۳ . ۲	۷ . ۳	۱۱ . ۱	۱۵ . ۱	۱۹ . ۱	۲۳ . ۲	
۴ . ۱	۸ . ۳	۱۲ . ۱	۱۶ . ۴	۲۰ . ۴	۲۴ . ۲	

www.akoedu.ir

